

Rapport inning partneralimentatie

12

Lotte Oostrom
Marion Sterk
Mariëtte Goedhuys

Verklaring van tekens

.	gegevens ontbreken
*	voorlopig cijfer
**	nader voorlopig cijfer
x	geheim
–	nihil
–	(indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	het getal is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2011–2012	2011 tot en met 2012
2011/2012	het gemiddelde over de jaren 2011 tot en met 2012
2011/'12	oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2011 en eindigend in 2012
2009/'10– 2011/'12	oogstjaar, boekjaar enz., 2009/'10 tot en met 2011/'12

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever
Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Prepress
Centraal Bureau voor de Statistiek
Grafimedia

Omslag
Teldesign, Rotterdam

Inlichtingen
Tel. (088) 570 70 70
Fax (070) 337 59 94
Via contactformulier:
www.cbs.nl/infoservice

Bestellingen
E-mail: verkoop@cbs.nl
Fax (045) 570 62 68

Internet
www.cbs.nl

ISSN: 1877-3028

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Den Haag/Heerlen, 2012.
Verveelvoudiging is toegestaan,
mits het CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud rapport

Inhoud	3
Samenvatting	5
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek	7
1.2 Opzet van het onderzoek	7
1.3 Indeling van het rapport	8
1.4 Inhoud van de tabellenset	8
2. Resultaten	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Partneralimentatie	10
3. Beschrijving van het onderzoek	17
3.1 Populatie	17
3.2 Onderzoeksmethode	17
3.3 Bronnen	19
3.4 Kwaliteit van de uitkomsten	21
3.5 Opmerkingen bij de tabellen	21
4. Begrippen en afkortingen	22
4.1 Begrippen	22
4.2 Afkortingen	22
Tabellenoverzicht	27
Centrum voor Beleidsstatistiek	32
Bijlage 1 Uitwerking onderzoeksvragen Startnotitie SZW	33

Samenvatting

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft het Centrum voor Beleidsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS-CvB) gevraagd om met behulp van de data van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) de effecten van de invoering van de Wet inning partneralimentatie te onderzoeken. De (hoofd)onderzoeksvraag van het ministerie van SZW hierbij is:

- Heeft de Wet inning van partneralimentatie geleid tot meer betaling van partneralimentatie?

In dit onderzoek is deze onderzoeksvraag met behulp van de uitkomsten zo goed mogelijk beantwoord. Met de beschikbare gegevens van het LBIO en het CBS kunnen geen oorzaak-gevolg relaties gelegd worden. Daarnaast kunnen de gebruikte gegevens niet gegeneraliseerd worden naar de totale populatie partneralimentatiegerechtigden. Hierdoor is het niet mogelijk om volledig antwoord te geven op de onderzoeksvraag.

Partneralimentatie

Na een wetswijziging kunnen alimentatiegerechtigden vanaf 1 augustus 2009 - naast kinderalimentatie - ook voor de inning van partneralimentatie een beroep doen op het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO). Vanaf 1 augustus 2009 tot en met eind 2011 is het LBIO betrokken geweest bij ongeveer 3 500 partneralimentatiezaken. Het aantal inningsverzoeken is in deze periode sterk gestegen. Niet bij al deze zaken voert het LBIO ook daadwerkelijk de inning uit; bij ruim de helft (1 800) was bemiddeling tussen de ex-partners voldoende om de betaling van de alimentatie te laten starten. Voor 1 710 partneralimentatiezaken is het LBIO met de inningen gestart. Tien procent van de personen voor wie het LBIO heeft bemiddeld in het kader van de partneralimentatie ontvangt een bijstandsuitkering. Voor personen voor wie het LBIO daadwerkelijk de inning uitvoert is het percentage met een bijstandsuitkering met ongeveer 20 procent twee keer zo hoog.

In dit onderzoek hebben we geen informatie over betalingen van partneralimentatie vóór de wetswijziging per 1 augustus 2009, omdat het LBIO toen nog geen bevoegdheden had in deze. Het is alleen bekend dat sinds 1 augustus 2009 het LBIO ingeschakeld is bij 3 500 partneralimentatiezaken en bij hoeveel hiervan sprake was van een bijstandsuitkering. Omdat het LBIO pas ingeschakeld wordt wanneer de ex-partners zelf de betaling van partneralimentatie niet geregeld krijgen, kan wellicht verondersteld worden dat zonder het LBIO bij een deel van deze zaken geen partneralimentatie betaald zou zijn. Dit blijft echter een veronderstelling omdat deze oorzaak en gevolg relatie binnen dit onderzoek niet vastgesteld kan worden en alimentatiegerechtigden ook bijvoorbeeld de hulp van een deurwaarder kunnen inschakelen om betaling van alimentatieplichten af te dwingen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

Per 1 augustus 2009 is de Wet inning partneralimentatie ingevoerd. Daardoor kunnen alimentatiegerechtigden ook voor de inning van partneralimentatie een beroep doen op het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO). Voor de inning van kinderalimentatie konden alimentatiegerechtigden al langer een beroep doen op het LBIO. Het LBIO is een overheidsinstelling die in opdracht van de Minister van Veiligheid en Justitie wettelijke taken verricht op het gebied van de inning van onderhoudsbijdragen.

Bij de behandeling van het wetvoorstel inning partneralimentatie is de regering middels een motie verzocht om de effecten van de wetwijziging te evalueren, waaronder het effect op de Wet Werk en Bijstand (WWB). Het ministerie van SZW heeft het Centrum voor Beleidsstatistiek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS-CvB) gevraagd om het effect van deze maatregel te onderzoeken. De (hoofd)onderzoeksvraag van het ministerie van SZW hierbij is:

- Heeft de Wet inning van partneralimentatie geleid tot meer betaling van partneralimentatie?

In een vooronderzoek is de bruikbaarheid van de data van het LBIO bekeken. Naar aanleiding van dit vooronderzoek heeft het CBS-CvB vastgesteld op welke manier de onderzoeksvraag van het ministerie van SZW beantwoord kan worden. In bijlage 1 is dat per (sub)onderzoeksvraag verder uitgelegd. Dit rapport beschrijft de belangrijkste uitkomsten van de analyses die het CBS-CvB heeft gedaan op de data van het LBIO en geeft per (sub)onderzoeksvraag aan op welke manier deze wel of niet beantwoord kan worden aan de hand van deze uitkomsten.

1.2 Opzet van het onderzoek

De basis van dit onderzoek zijn de onderzoeksbestanden van het LBIO met de persoonszaak- en inningsgegevens van de alimentatiegerechtigden voor wie het LBIO de partneralimentatie int. Daarnaast hebben we ook een onderzoeksbestand van het LBIO ontvangen met de persoonsgegevens van de zaken waarvoor het LBIO alleen bemiddeld heeft. In dit onderzoek zijn koppelingen van deze LBIO-bestanden op persoonsniveau met de registratie van bijstandsuitkeringen en demografische gegevens uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB-componenten) gelegd. Op basis van een uitgebreid onderzoeksbestand met informatie over persoonskenmerken en bijstandsuitkeringen is een tabellenset samengesteld met de gewenste gegevens voor het onderzoek.

Er zijn twee kanttekeningen bij dit onderzoek. Ten eerste betreft dit het ontbreken van een beschrijving van oorzaak-gevolg relaties in dit rapport en ten tweede het feit dat we niet kunnen generaliseren. Hieronder volgt een nadere uitleg.

Oorzaak-gevolg relaties

Alle analyses die in dit onderzoek zijn gedaan zijn puur beschrijvend van aard. In dit rapport worden daarom geen uitspraken gedaan over oorzaak-gevolg relaties. De belangrijkste reden hiervoor is dat we in de analyses niet kunnen controleren voor factoren zoals onder andere de conjunctuur, de ontwikkeling van het aantal echtscheidingen en de werkwijze van het LBIO. Omdat er niet gecontroleerd kan worden voor deze factoren en de beschikbare data beperkingen hebben, doet het CBS geen uitspraken over het feit of de maatregel succesvol is geweest.

Generaliseren

De basis voor dit onderzoek zijn bestanden die het CBS heeft gekregen van het LBIO. Lang niet alle partneralimentatiezaken komen bij het LBIO terecht. Het uitgangspunt is dat de betaling onderling door de ex-partners wordt geregeld. Indien dit niet gebeurt, kan het LBIO worden ingeschakeld. De uitkomsten van dit onderzoek zijn gebaseerd op de populatie partneralimentatiezaken die bij het LBIO terecht komen. Dit is waarschijnlijk geen representatieve afspiegeling van alle partneralimentatiezaken in Nederland. Het CBS beschikt niet over alle gegevens met betrekking tot opgelegde alimentatieplichten van alle rechtbanken in Nederland, alleen over gegevens met betrekking tot de zaken die bij het LBIO terecht komen. Het CBS kan daarom alleen uitspraken doen over de LBIO-populatie en niet generaliseren naar alle partneralimentatiezaken in Nederland.

1.3 Indeling van het rapport

In hoofdstuk 2 zullen we de resultaten van het onderzoek omschrijven. Indien een (sub)onderzoeksvraag maar gedeeltelijk of helemaal niet beantwoord kan worden met de beschikbare data geven we aan wat de reden daarvoor is.

In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode in detail beschreven. We geven toelichting op de gehanteerde definities, de manier waarop de populatie is afgebakend en we geven informatie over de bronnen die gebruikt zijn om de onderzoeksbestanden samen te stellen. Ook worden enkele bijzonderheden opgemerkt in de onderzoeksopzet die relevant zijn voor de kwaliteit van de uitkomsten.

In hoofdstuk 4 worden de begrippen en afkortingen toegelicht. Aan het einde van het rapport volgt een tabellenset met alle resultaten.

1.4 Inhoud van de tabellenset

Aan het eind van het rapport is de tabellenset opgenomen. Daarbij wordt in de tabellen naar verschillende peilmomenten gekeken. Tabel 1a is opgesplitst naar het jaar waarop de bemiddeling door het LBIO is afgehandeld. Tabel 1b gaat over het jaar van de start van de inning door het LBIO. Tabel 1c kijkt naar het moment van de rechterlijke beschikking. Tabel 1a geeft het aantal opgelegde partneralimentatieplichten waarvoor bemiddeling van het LBIO voldoende was, naar wel of geen bijstandsuitkering van de alimentatiegerechtigden. In tabel 1b is het aantal opgelegde partneralimentatieplichten weergegeven waarvoor het LBIO is ingeschakeld en waarvoor het LBIO ook daadwerkelijk de inning uitvoert. Ook in deze tabel wordt de populatie van alimentatiegerechtigden uitgesplitst naar wel of geen bijstandsuitkering voor inningen.

Tabel 1c beschrijft de maandbedragen van de opgelegde partneralimentatieplichten, zowel het gemiddelde bedrag per zaak als het totaalbedrag per jaar naar wel of geen bijstandsuitkering.

Het LBIO heeft gegevens geleverd over de periode 2005 tot en met 2011. De inningsbevoegdheid van het LBIO wat betreft partneralimentatie geldt overigens pas vanaf 2009. Er kunnen wel partneralimentatiezaken bij het LBIO terecht komen waarvan de rechterlijke beschikking vóór 2009 ligt.

2. Resultaten

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek besproken. Deze uitkomsten dienen als input voor de evaluatie van de effecten van de wetswijziging met betrekking tot partneralimentatie. Het ministerie van SZW had voorafgaand aan dit project een duidelijke hoofdonderzoeksvraag en subvragen opgesteld. De wens was dat al deze vragen beantwoord konden worden met behulp van de uitkomsten van dit onderzoek. Met de beschikbare gegevens van het LBIO en het CBS was dat echter niet volledig mogelijk. In overleg is vervolgens besloten dat in dit rapport de onderzoeksvragen voor zover mogelijk worden beantwoord. Wanneer dat niet mogelijk is, geven we aan waarom dat niet kan.

In paragraaf 2.2 bespreken we de belangrijkste uitkomsten met betrekking tot vraag of de Wet inning partneralimentatie heeft geleid tot meer betaling van partneralimentatie.

2.2 Partneralimentatie

Op 30 juni 2009 heeft de Eerste Kamer, het wetsvoorstel 'Inning partneralimentatie aangenomen. Hierdoor is het per 1 augustus 2009 ook mogelijk om het LBIO in te schakelen bij de inning van partneralimentatie als er sprake is van een betalingsachterstand. De voorwaarden voor het uit handen geven van de inning aan het LBIO zijn dezelfde als die voor kinderalimentatie. De regering is middels een motie verzocht om de effecten van deze wetswijziging te evalueren, waaronder het effect op de WWB. In het kader van deze evaluatie heeft het ministerie van SZW een aantal onderzoeksvragen opgesteld. Deze zijn terug te vinden in kader 1. Deze vragen zullen in deze paragraaf zo goed mogelijk beantwoord worden.

Kader 1 Onderzoeksvragen partneralimentatie

1. Heeft de Wet inning partneralimentatie geleid tot meer betaling van partneralimentatie?

Daaruit volgen de onderstaande subvragen:

- A. Hoe vaak maken alimentatiegerechtigden gebruik van de mogelijkheid van inschakeling van het LBIO voor partneralimentatie van 1 augustus 2009 (= ingangsdatum Wet inning partneralimentatie) tot 1 augustus 2011?
- B. Hoe vaak was de interventie van het LBIO succesvol, waarbij onder succes wordt verstaan dat vaker wordt betaald dan voor de wetswijziging?
- C. Hoeveel meer alimentatie wordt er gemiddeld betaald na succesvolle interventie door het LBIO?
- D. Antwoorden op bovenstaande vragen A tot en met C dienen verbijzonderd te worden naar de bijstandspopulatie.
- E. Antwoorden op bovenstaande vragen A tot en met D dienen verbijzonderd te worden naar eventuele samenloop met kinderalimentatie.

Eerst bemiddelen dan innen

Als mensen bij het LBIO terechtkomen vanwege een achterstand bij de betaling van partneralimentatie dan zal het LBIO eerst gaan bemiddelen. Er wordt dan een bemiddelingsbrief opgesteld aan de ex-partner met het verzoek de betaling van de partneralimentatie te starten. Daarnaast wordt er actief gebeld met beide partijen en vaak nog nader gecorrespondeerd en uitleg gegeven. Pas als na bemiddeling door het LBIO de betaling nog niet op gang is gekomen, zal het LBIO maatregelen nemen om over te gaan tot het innen van de alimentatie. Na inschakeling van het LBIO duurt het daarom vaak gemiddeld twee maanden, voordat tot daadwerkelijke inning wordt overgegaan. Het CBS heeft in februari 2012 een aantal bestanden van het LBIO gekregen betreffende zaken uit de periode januari 2005 tot februari 2012. De inningsbevoegdheid van het LBIO voor partneralimentatie geldt sinds 2009. Voor een aantal van de zaken die het LBIO in behandeling heeft genomen zal het in de (nabije) toekomst overgaan tot de volgende fase, namelijk tot inning van de alimentatie. Dan pas worden deze zaken geteld bij 'zaken waarbij LBIO inning uitvoert', maar dat kan pas in 2012 zijn.

Aantal partneralimentatiezaken bij LBIO sterk gestegen

Vanaf 1 augustus 2009 tot en met eind 2011 is het LBIO betrokken geweest bij ongeveer 3 500 partneralimentatiezaken. Niet bij al deze zaken voert het LBIO ook daadwerkelijk de inning uit, bij ruim de helft (1 800) was bemiddeling tussen de ex-partners voldoende om de betaling van de alimentatie te laten starten. Voor 1 710 partneralimentatiezaken is het LBIO met de inning gestart¹.

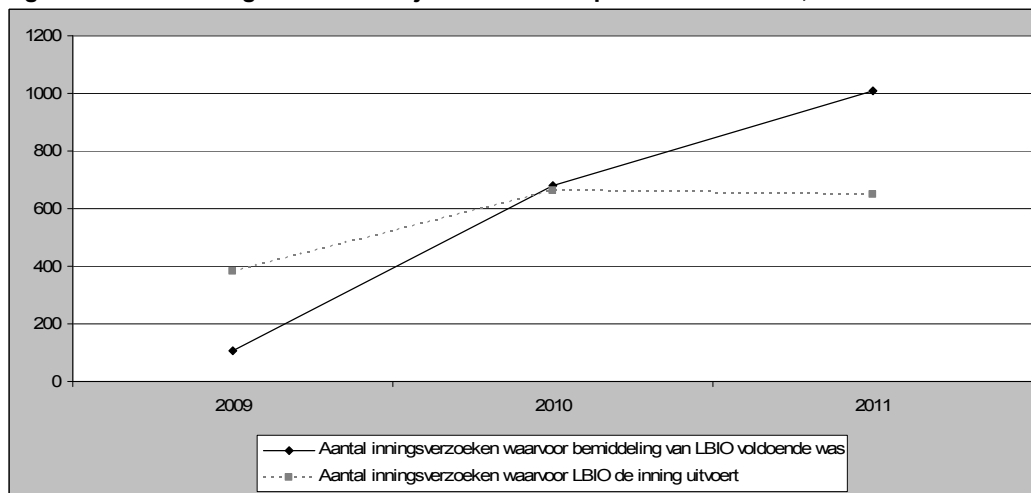
Het aantal inningsverzoeken is sterk gestegen in de periode 2009-2011. In 2009 waren er bijna 500 verzoeken, in 2010 ruim 1 300 en in 2011 bijna 1 700. Het lage aantal in 2009 is te verklaren doordat het LBIO pas vanaf augustus de bevoegdheid had om partneralimentatie te innen. In 2010 is het LBIO bij de helft van de verzoeken daadwerkelijk tot inning overgegaan, in 2011 was dat bij ongeveer 40 procent van de verzoeken. Bij zaken waarvoor een inningsverzoek wordt gedaan bij het LBIO is de eerste stap het versturen van een bemiddelingsbrief. Vooral zaken die aan het eind van 2011 worden gestart, zullen mogelijk pas in 2012 in aanmerking komen voor de daadwerkelijke inning van de partneralimentatie.

Subvraag A is met deze informatie beantwoord. Er is echter alleen naar een iets ruimere periode gekeken. In plaats van tot 1 augustus 2011, zijn dit alle partneralimentatiezaken tot en met 31 december 2011. Helaas kunnen subvragen B en C niet beantwoord worden met de beschikbare gegevens. We hebben geen informatie over betalingen van partneralimentatie van vóór de wetwijziging en de hoogte van de betalingen voor partneralimentatiezaken waarvoor het LBIO alleen heeft bemiddeld. Er kan wellicht wel verondersteld worden dat indien het LBIO niet kan worden ingeschakeld er minder partneralimentatie betaald zal worden. Er doen sinds de maatregel enkele duizenden mensen beroep op het LBIO, die zonder hulp waarschijnlijk geen of te weinig

¹ De aantallen in dit onderzoek betreffen de LBIO-zaken die geschikt zijn voor statistisch onderzoek (zie hoofdstuk 3 voor meer informatie). Deze aantallen kunnen daarom afwijken van het aantal zaken dat het LBIO in haar systeem registreert.

partneralimentatie betaald krijgen. Het blijft trouwens voor alimentatiegerechtigden nog steeds mogelijk om zelf een deurwaarder in te schakelen.

Figuur 1 Aantal inningsverzoeken bij het LBIO voor partneralimentatie, 2009-2011¹⁾

1) Voor bemiddelingen uitgesplitst naar jaar afhandeling van de bemiddeling. Voor inningen uitgesplitst naar jaar start van de inning.

Bijna alle ontvangers van partneralimentatie zijn vrouw

Het lijkt nog steeds zo dat bijna altijd mannen partneralimentatie aan vrouwen moeten betalen. Deze klassieke rolverdeling is goed terug te zien bij de partneralimentatie zaken die vanaf 2009 bij het LBIO terecht zijn gekomen. Bij maar iets meer dan één procent van deze zaken gaat het om vrouwen die partneralimentatie aan mannen moeten betalen.

Staat 1 Gemiddeld en totaalmaandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplichten waarvoor het LBIO de inning uitvoert uitgesplitst naar jaar van rechterlijke beschikking, 2005-2011

	Totaal	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
<i>euro</i>								
Gemiddeld maandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplicht waarvoor LBIO inning uitvoert	800	740	910	805	815	780	750	860
w.o. gemiddeld maandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplicht voor alimentatiegerechtigden met een bijstandsuitkering ¹⁾	550	.	.	430	555	500	485	575
Totaal maandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplicht waarvoor LBIO inning uitvoert	1 234 345	61 260	97 140	124 430	202 610	272 710	274 010	202 185
w.o. totaal maandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplicht voor alimentatiegerechtigden met een bijstandsuitkering ¹⁾	155 655	.	.	11 130	19 380	35 905	37 660	24 825

1) Persoon heeft een bijstandsuitkering in maand van uitspraak door de rechter (of een maand voor of na de uitspraak).

Gemiddelde partneralimentatieplicht is 800 euro per maand

Partneralimentatie komt om de hoek kijken, wanneer de inkomens van beide partners tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap, behoorlijk verschillen. Bij het vaststellen van de hoogte van de plicht gelden bepaalde normen waarbij rekening wordt gehouden met het voortzetten van de levensstandaard zoals die tijdens het huwelijk was, de mogelijkheid dat de ex-partner die partneralimentatie aanvraagt een eigen inkomen kan verdienen en de draagkracht van de ex-partner die moet betalen.

Gemiddeld is het opgelegde bedrag aan partneralimentatieplicht van de zaken waarvan het LBIO de inning uitvoert 800 euro per maand (zie staat 1). De bedragen zijn berekend door alle zaken mee te nemen waarvoor in het betreffende jaar een uitspraak van de rechter is geweest. Hoewel partneralimentatie pas vanaf 2009 door het LBIO wordt geïnd, zijn er zaken bij waarin in eerdere jaren al een rechterlijke uitspraak is geweest. Een kanttekening hierbij is het feit dat het LBIO maar een betalingsachterstand van maximaal zes maanden mag innen, ook al is er een uitspraak geweest in bijvoorbeeld 2005 en heeft de ex-partner tot op heden verzuimd te betalen.

De alimentatiebedragen schommelen per jaar rond het gemiddelde van 800 euro. Er zijn iets minder dan 100 zaken waarbij het alimentatiebedrag is gebaseerd op rechterlijke uitspraken van vóór 2009. Vanwege het kleine aantal zaken waarop deze gemiddelden zijn gebaseerd zeggen de bedragen voor deze eerdere jaren niet zo veel. In 2006 is het gemiddelde bedrag 910 euro, maar er zijn relatief weinig zaken bij het LBIO met een uitspraak in dat jaar, daarom wordt deze uitkomst beïnvloed door uitschieters.

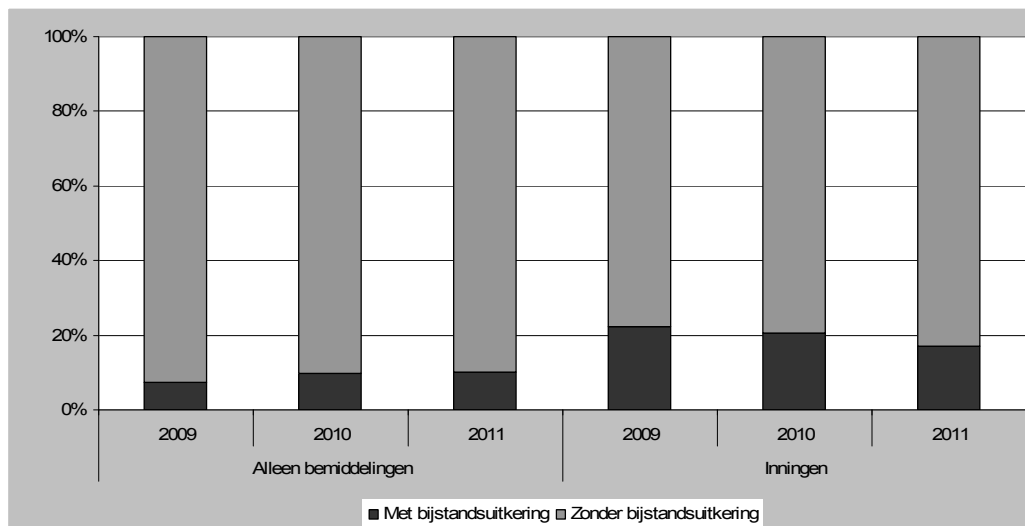
Bijstandsuitkering bij 20 procent van inningszaken

Een belangrijke vraag in dit onderzoek is hoe vaak het LBIO de inning van partneralimentatie uitvoert voor bijstandsgerechtigden. Indien mensen met behulp van het LBIO partneralimentatie betaald krijgen zullen zij minder of zelfs helemaal geen beroep meer hoeven te doen op de bijstand. Dit kan voor besparingen in de uitgaven van gemeenten zorgen. Tien procent van de personen voor wie het LBIO heeft bemiddeld in het kader van de partneralimentatie ontvangt op de datum van de afhandeling van de zaak een bijstandsuitkering. Voor personen voor wie het LBIO daadwerkelijk de inningen uitvoert is het percentage met een bijstandsuitkering op de datum van de start van de inning met ongeveer 20 procent twee keer zo hoog. Hiermee is subvraag A verbijzonderd naar de bijstandspopulatie. In figuur 2 is terug te zien hoe het aandeel bijstandsgerechtigden zich ontwikkelt over de jaren heen. Vanaf het moment dat het LBIO mag worden ingeschakeld bij partneralimentatiezaken (2009) neemt dit percentage voor de bemiddelingen iets toe. Voor de inningen neemt het percentage bijstandsgerechtigden in deze periode juist iets af.

Wat verder opvalt, is dat bij personen met een bijstandsuitkering op de datum van de rechterlijke beschikking voor wie het LBIO de partneralimentatie int, het bedrag van de maandelijks alimentatieplicht lager is dan gemiddeld. Dit bedrag ligt ongeveer op 550 euro per maand, terwijl het gemiddeld 800 euro is (zie staat 1). Dit heeft waarschijnlijk te maken met de draagkracht van de ex-partner. Indien er sprake is van een lager inkomen van de ex-partner, zal de ex-partner minder partneralimentatie kunnen betalen. Ook

kunnen ontvangers van gemiddeld hoge partneralimentatie doorgaans geen beroep doen op bijstand, omdat zij al over voldoende bestaansmiddelen beschikken.

Figuur 2 Aantal partneralimentatiezaken waarvoor LBIO bemiddeld heeft en aantal partneralimentatiezaken waarvoor LBIO int naar wel of geen bijstandsuitkering, 2009-2011¹⁾

1) Voor bemiddelingen is het ontvangen van een bijstandsuitkering bepaald in maand van afhandeling door het LBIO (of een maand voor of na de afhandeling). Voor inningen is het ontvangen van een bijstandsuitkering bepaald in maand van start inning door het LBIO (of een maand voor of na de start).

Bij ruim 40 procent partneralimentatiezaken ook sprake van kinderalimentatie

42 procent van de personen met een partneralimentatiezaak bij het LBIO heeft ook een lopende kinderalimentatiezaak. Personen die bij het LBIO zowel partner- als kinderalimentatiezaken hebben, ontvangen even vaak bijstand als personen die enkel partneralimentatie ontvangen via het LBIO (20 procent). Hiermee zijn subvragen A en D verbijzonderd naar samenloop.

Samenvatting

De kernvraag van dit hoofdstuk is of de Wet inning partneralimentatie heeft geleid tot meer betaling van partneralimentatie. De verwachting was dat nu het LBIO ook ingeschakeld kan worden voor de bemiddeling bij en de inning van partneralimentatie er ook meer partneralimentatie betaald wordt. In dit onderzoek hebben we helaas geen informatie over betalingen van partneralimentatie vóór de wetwijziging kunnen betrekken, omdat het LBIO toen nog geen bevoegdheden had. Het is alleen bekend dat sinds 1 augustus 2009, toen het LBIO de inningstaak kreeg, het LBIO ingeschakeld is bij 3 500 partneralimentatiezaken. Omdat het LBIO pas ingeschakeld wordt wanneer de ex-partners zelf de betaling van partneralimentatie niet geregeld krijgen, kan wellicht verondersteld worden dat zonder het LBIO bij een deel van deze zaken geen partneralimentatie betaald zou zijn. Dit blijft echter een veronderstelling omdat deze oorzaak-gevolg relatie binnen dit onderzoek niet vastgesteld kan worden en

alimentatiegerechtigden ook bijvoorbeeld de hulp van een deurwaarder kunnen inschakelen om betaling van alimentatieplichten af te dwingen.

Kader 2 Relevante (maatschappelijke) ontwikkelingen in onderzoeksperiode

In dit onderzoek wordt gekeken naar ontwikkelingen voor de partneralimentatiezaken die in de periode 2009 tot en met 2011 bij het LBIO in behandeling zijn genomen. Naast de maatregel waarvan het ministerie van SZW de effecten wil onderzoeken, zijn er meerdere factoren die van invloed kunnen zijn op de partneralimentatie. Zo zijn er de conjuncturele ontwikkelingen. Eind 2008 is de economische crisis ingetreden waardoor de werkloosheid is gestegen en daarmee ook het aantal mensen met een uitkering. Bijstand speelt een belangrijke rol in dit onderzoek. Bij de interpretatie van de uitkomsten moet daarom rekening worden gehouden met de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen in de periode 2005 tot en met 2011. Het aantal bijstandsuitkeringen nam vanaf 2005 in eerste instantie af, maar is vanaf 2009 als gevolg van de economische crisis weer aan het stijgen.

Daarnaast hangt het aantal partneralimentatiezaken ook nauw samen met het aantal echtscheidingen. Als er meer mensen scheiden zijn er meer alimentatiezaken. Het aantal echtscheidingen schommelt al jaren rond de 32 duizend per jaar, met een kleine dip in 2009, waarschijnlijk omdat toen de flitscheidingen zijn afgeschaft².

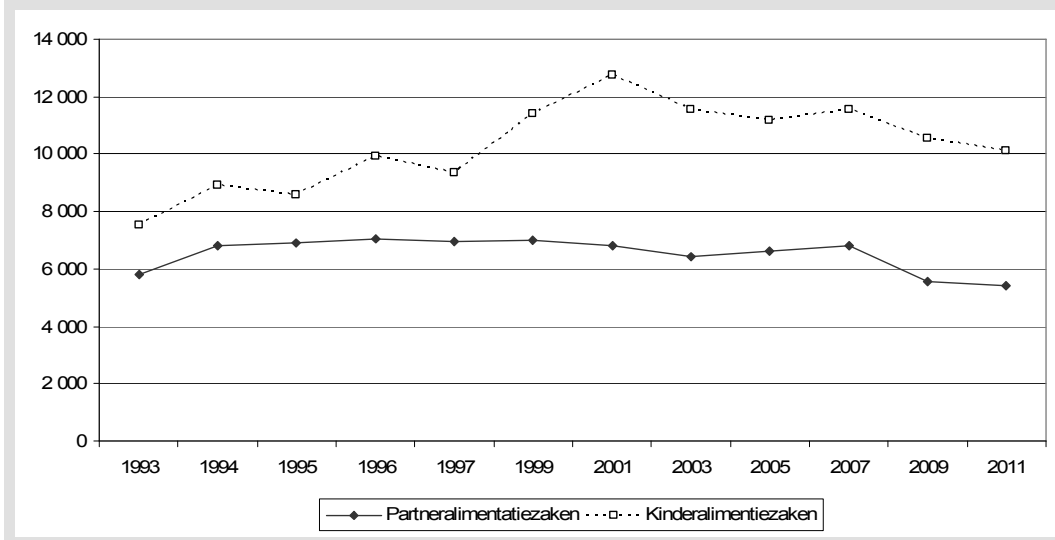
² Zie ook: *Tijdelijke daling uitgesproken echtscheidingen in 2009* (CBS webmagazine, september 2010).

Kader 3 Statistiek echtscheidingsprocedures

In het voortraject is de bruikbaarheid van verschillende bronnen voor dit onderzoek bekeken. Één daarvan was de statistiek echtscheidingsprocedures van het CBS³. Dit is een statistiek over afgedane echtscheidingszaken bij de Nederlandse rechtbanken. Opgenomen zijn gegevens over onder andere de betrokken personen (partners en minderjarige kinderen), en informatie over beslissingen in nevenvoorzieningen (bijvoorbeeld eventuele alimentatie voor de partner en/of kind(eren)). Deze bron bleek helaas niet bruikbaar voor de analyses in dit onderzoek omdat het een steekproef betreft met geanonimiseerde gegevens. Deze gegevens zijn niet op micro-niveau koppelbaar met de LBIO-bestanden en overige CBS-bronnen (o.a. de bijstandsregistraties) en daarom niet geschikt voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Daarnaast verschijnt deze statistiek slechts om het jaar en was ten tijde van het uitvoeren van de analyses in dit onderzoek 2009 het meest recent beschikbare verslagjaar. Mogelijke effecten van de beleidsmaatregel in 2009 zijn dan ook niet terug te zien in deze statistiek. Pas later is ook 2011 gepubliceerd.

De uitkomsten van de statistiek echtscheidingsprocedures geven wel een kader voor de interpretatie van de uitkomsten van dit onderzoek. Er zijn de afgelopen twintig jaar tussen de 31 en 38 duizend echtscheidingsprocedures per jaar afgerond. Als we kijken naar het meest recente jaar (2011) dan zijn dat ruim 33 duizend procedures. Bij ongeveer 16 procent is sprake van partneralimentatie en bij bijna een derde sprake van kinderalimentatie. Dit betekent dat er in 2011 ruim 5 duizend partneralimentatiezaken zijn en ongeveer 10 duizend kinderalimentatiezaken. Figuur 3 laat zien dat het aantal partneralimentatiezaken de laatste jaren iets afneemt na een lange periode van stabiliteit. Tussen 1994 en 2007 lag dit aantal tussen 6,5 en 7 duizend per jaar.

Figuur 3 Aantal partner- en kinderalimentatiezaken volgens de statistiek echtscheidingsprocedures, 1993-2011

³ Voor meer informatie over deze statistiek zie Statline: echtscheidingsprocedures.

3. Beschrijving van het onderzoek

3.1 Populatie

Partneralimentatiezaken

Tabellen 1a tot met 1c gaan over partneralimentatiezaken waarbij het LBIO is ingeschakeld. Er wordt onderscheid gemaakt in partneralimentatiezaken waarvoor het LBIO alleen bemiddeld heeft (tabel 1a) en partneralimentatiezaken waarvoor het LBIO de inning uitvoert (tabellen 1b en 1c). De populatie is uniek gemaakt op zaak. Personen kunnen meerdere keren voorkomen in de tabellen als zij meerdere partneralimentatiezaken bij het LBIO hebben. Bijvoorbeeld als personen recidivist zijn en daardoor voor verschillende zaken bij het LBIO terecht zijn gekomen. Dit komt maar een enkele keer voor.

Van de partneralimentatiezaken waarvoor het LBIO de bemiddeling heeft afgehandeld, is geen uitspraakdatum bekend. Omdat het LBIO pas vanaf 2009 kan worden ingeschakeld voor bemiddeling bij partneralimentatie zitten er geen bemiddelingszaken in de populatie van vóór 2009.

Voor de inningen in tabel 1b zijn alle partneralimentatiezaken opgenomen uit de gegevenslevering van het LBIO over de periode 2005 tot en met 2011. Het LBIO voert pas vanaf 2009 inningen uit voor partneralimentatie, dus zaken met een startdatum van vóór 2009 kunnen in principe niet voorkomen. Als dezelfde zaak meerdere keren voorkomt met verschillende startdata inning, is de zaak geselecteerd met de oudste datum. Partneralimentatiezaken waar het LBIO uiteindelijk niet tot actie is overgegaan, zijn niet meegenomen in het onderzoek. Dit zijn zaken die wel in het systeem staan van het LBIO maar waarvoor zij niet bemiddeld hebben of geen inningen hebben uitgevoerd.

3.2 Onderzoeksmethode

Tabellen over partneralimentatie

Het LBIO is een bureau dat in opdracht van de Minister van Veiligheid en Justitie wettelijke taken verricht op het gebied van de inning van onderhoudsbijdragen. Het LBIO registreert de inningen en betalingen van kinder- en partneralimentatie. Tevens houden zij de inningen van ouderbijdragen voor de jeugdzorg bij. Tot en met 2004 was het automatiseringssysteem waarin de registraties worden bijgehouden nog niet geheel operationeel. Vanaf 2005 worden alle inningen en betalingen goed bijgehouden.

Voor het samenstellen van de tabellen 1a tot en met 1c met betrekking tot het aantal en de omvang van de opgelegde *partneralimentatie*plichten waarvoor LBIO is ingeschakeld heeft het LBIO een viertal bestanden aan het CBS geleverd:

1. Een bestand met persoonsgegevens van zaken waarvoor het LBIO alleen bemiddeld heeft (*LBIO-bemiddelingen*)

2. Een bestand met persoonsgegevens van de betalingsplichtigen en ontvangstgerechtigden van partneralimentatie waarvoor het LBIO de inningen uitvoert (*LBIO-personen*)
3. Een bestand met uitspraakgegevens van de rechter met betrekking tot de alimentatiezaken (*LBIO-zaken*)
4. Een bestand met de bedragen die worden geïnd en doorbetaald aan de ontvangstgerechtigden en de bijbehorende gegevens (*LBIO-inningen*).

De bovenstaande vier bestanden vormen de basis van het onderzoeksbestand met informatie over persoonskenmerken en bijstandsuitkeringen dat is gebruikt voor het samenstellen van de tabellen over partneralimentatie. In het vooronderzoek is reeds naar de bruikbaarheid van de data van het LBIO gekeken. Een beknopte beschrijving van de inhoud van de LBIO-bestanden is te vinden in paragraaf 3.3.

Onderstaand volgt een beschrijving van de stappen die zijn genomen om tot het onderzoeksbestand te komen dat als basis dient voor het samenstellen van tabellen 1a tot en met 1c.

Stap 1: Samenvoeging van de LBIO-bestanden

De eerste stap bij het samenstellen van het onderzoeksbestand is het samenvoegen van de beschikbare persoons- en zaakgegevens in de LBIO-bestanden.

In het *LBIO-personen* bestand zijn de ontvangstgerechtigden partneralimentatie geselecteerd en zijn vervolgens *per zaak* de meest recente gegevens geselecteerd. Het is mogelijk dat personen meerdere keren in het bestand voorkomen indien zij voor meerdere zaken het LBIO benaderd hebben. Ook is er een zeer klein aantal gevallen waarbij per zaak meerdere personen voorkomen. Dit zijn met name personen die zowel ontvangstgerechtigde als betalingsplichtige zijn. Met betrekking tot dit laatste punt is besloten is om alle personen behorende bij een zaak mee te nemen.

In het *LBIO-zaken* bestand zijn voor het samenstellen van de tabellen over partneralimentatie alleen de zaken die betrekking hebben op partneralimentatie geselecteerd. Per zaak kunnen er meerdere uitspraken zijn waarvoor het LBIO kan worden ingeschakeld. Deze zaken komen dan meerdere keren in het bestand voor. Het kan ook zijn dat het LBIO niet alle inningen per zaak doet. Het LBIO heeft dan wel een uitspraak in het systeem geregistreerd, maar is niet betrokken bij de inning van deze specifieke uitspraak. In de registratie van het LBIO wordt het alimentatiebedrag dan op nul gezet. Voor de records waarbij het alimentatiebedrag in de registratie van het LBIO nul euro is, is besloten om deze uit het onderzoeksbestand te verwijderen. Voor het bepalen van het aantal zaken per jaar hebben we de eerste startdatum inning als uitgangspunt genomen. Daarnaast hebben we per zaak de gegevens behorende bij de eerste uitspraak die in de zaak is gedaan als uitgangspunt genomen voor het bepalen van het bedrag van de alimentatieplicht.

Voor partneralimentatie hebben we het gemiddelde maandbedrag opgelegde alimentatieplicht per zaak berekend en het totaal van al deze maandbedragen voor alle zaken.

Het personen- en zakenbestand zijn op basis van het zaaknummer aan elkaar gekoppeld.

Stap 2: Toevoegen van bijstandgegevens

In de tabellen wordt een onderscheid gemaakt naar het al dan niet ontvangen van een bijstandsuitkering naast de partneralimentatie. Vanuit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB, zie paragraaf 3.3 voor een beschrijving), zijn gegevens over bijstandsuitkeringen over de jaren 2005-2011 aan het in stap 1 aangemaakte LBIO-onderzoeksbestand toegevoegd. Het betreft de volgende bijstandsuitkeringen: WWB, IOAW en IOAZ.

Stap 3: Bepalen van het ontvangen van een bijstandsuitkering

Het bepalen of een persoon naast de partneralimentatie ook een bijstandsuitkering ontvangt is de volgende stap voor het samenstellen van de tabellen. Dit is op drie verschillende manieren gedaan.

De definitie voor het ontvangen van een bijstandsuitkering in de tabel over de inningen (tabel 1b) is als volgt: een persoon ontvangt bijstand indien hij of zij in de maand van de start van de inning een bijstandsuitkering ontvangt, of in de maand ervoor of in de maand erna. Een voorbeeld: de start van de inning heeft plaatsgevonden in februari 2011. Als een persoon in januari 2011, februari 2011 en/of maart 2011 een bijstandsuitkering (WWB, IOAW of IOAZ) heeft ontvangen, wordt hij of zij in de tabellen gerekend tot de alimentatiegerechtigden met een bijstandsuitkering.

Voor de tabel met de bedragen alimentatieplicht (tabel 1c) is bepaald of iemand een bijstandsuitkering heeft in de maand van de uitspraak van de rechter, in de maand hiervoor en/of in de maand hierna.

De bovenstaande drie stappen worden zowel uitgevoerd voor de zaken waarbij het LBIO ook daadwerkelijk de inningen uitvoert als de zaken waarbij het LBIO alleen bemiddeld heeft en waarbij het bemiddelen van het LBIO voldoende was om de alimentatiebetalingen te doen starten. Een belangrijk verschil tussen deze beide soorten zaken is dat we van de bemiddelingszaken alleen de persoonsgegevens en de datum wanneer de zaak is afgehandeld tot onze beschikking hebben. We beschikken dus niet over de hoogte van de alimentatieplicht en ook niet over de datum waarop de rechter uitspraak gedaan heeft. Het ontvangen van een bijstandsuitkering wordt voor de bemiddelingszaken bepaald in de maand waarop de zaak bij het LBIO is afgehandeld, in de maand hiervoor en/of in de maand hierna (tabel 1a).

3.3 Bronnen

LBIO-personen

Een bestand met de persoonsgegevens van de betalingsplichtigen en ontvangstgerechtigden van partneralimentatie. Hierin zit informatie zoals geslacht, adres, geboortedatum en indien beschikbaar BSN. Op basis van deze gegevens zijn de bestanden voorzien van een betekenisloos identificatienummer waardoor koppeling met andere CBS bronnen mogelijk is. Dit bestand bevat ook een zaaknummer. Dat is een nummer dat het LBIO aan elke zaak toekent die zij in behandeling neemt.

LBIO-bemiddelingen

Daarnaast is ook gebruik gemaakt van een bestand met persoonsinformatie van zaken waarvoor het LBIO alleen bemiddeld heeft. Onder andere een bemiddelingsbrief van het LBIO was voor deze zaken al genoeg om de alimentatiebetalingen te doen starten. Inning door het LBIO was niet nodig. Van deze zaken hebben we alleen persoonsinformatie beschikbaar en de datum waarop de zaak is afgehandeld.

LBIO-zaken

Aan elke alimentatiezaak die het LBIO in behandeling neemt ligt een uitspraak van de rechter ten grondslag. In de uitspraak wordt onder andere de hoogte en het begin en eventueel het einde van de alimentatieplicht vastgesteld. Een rechterlijke uitspraak vermeldt niet altijd het einde van de alimentatieplicht. Bij partneralimentatie hoeft de rechter geen termijn te stellen, dan geldt de wettelijke termijn. Dit bestand bevat gegevens over het zaaknummer, bedrag van de (maandelijkse) alimentatieplicht, zaaktype (partner- of kinderalimentatie) en verschillende data zoals datum uitspraak en het begin van de alimentatieplicht.

LBIO-inningen

Het maandelijkse bedrag aan alimentatieplicht hoeft niet gelijk te zijn aan wat maandelijks wordt geïnd van en betaald aan de betrokkenen. Daarom heeft het LBIO ook een bestand beschikbaar gesteld met de bedragen die worden geïnd en doorbetaald aan de alimentatiegerechtigden en de bijbehorende data. Naast de datum en het bedrag bevat dit bestand ook informatie over het zaaknummer en zaaktype. Uiteindelijk is dit bestand niet gebruikt voor het samenstellen van de tabellen.

Sociaal Statistisch Bestand (SSB)

Het SSB is een stelsel van registers en enquêtes, die op persoonsniveau aan elkaar zijn gekoppeld. Per jaargang worden meer dan 50 registers gebruikt. Deze registers hebben betrekking op verschillende sociaal-economische onderwerpen, zoals banen, uitkeringen, woningen en onderwijs. Het SSB bevat voorlopige en definitieve gegevens. Bij definitieve gegevens zijn registers en enquêtes onderling op elkaar afgestemd en consistent gemaakt.

De doelpopulatie van het SSB bestaat uit alle personen die in Nederland wonen, en personen die niet in Nederland wonen maar in Nederland werken of een uitkering dan wel pensioen vanuit Nederland ontvangen.

Voor dit onderzoek worden gegevens uit het SSB gebruikt die betrekking hebben op:

1. Bijstandsuitkeringen (WWB, IOAW en IOAZ). Deze gegevens zijn gebaseerd op bronbestanden afkomstig van en gemeenten.
2. Demografische gegevens (onder andere geslacht, echtscheidingen). De demografische gegevens zijn gebaseerd op de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA).

3.4 Kwaliteit van de uitkomsten

Koppelpercentage

Aan alle bestanden die het CBS gebruikt is een betekenisloos identificatienummer, het zogenaamde RIN-nummer, toegevoegd dat dient ter vervanging van het identificeerbare burgerservicenummer (BSN). Met behulp van het RIN-nummer kunnen verschillende bestanden op persoonsniveau aan elkaar gekoppeld worden. Aan de LBIO-bestanden is ook een RIN-nummer toegevoegd om deze bestanden te kunnen koppelen met bijstands- en persoonsgegevens van het CBS. Een indicatie van de kwaliteit van de LBIO-bestanden vormt het koppelingsrendement met de GBA, dat wil zeggen het aantal personen in de bestanden dat teruggevonden kan worden in de GBA.

De niet-gekoppelde records worden uit de bronbestanden verwijderd, omdat deze door het ontbreken van het RIN-nummer niet onderling gecombineerd kunnen worden. In de LBIO-bestanden ligt het koppelrendement op 96,4 procent. Een koppelpercentage van 95 procent en hoger is acceptabel.

3.5 Opmerkingen bij de tabellen

De aantallen in de tabellen zijn afgerond op een veelvoud van 10. De bedragen in de tabellen zijn afgerond op een veelvoud van 5 euro. Bij minder dan 20 waarnemingen zijn geen gemiddelde of totale maandbedragen gepubliceerd.

4. Begrippen en afkortingen

4.1 Begrippen

Alleenstaande ouder – Persoon die zonder partner, maar met ten minste één thuiswonend kind van jonger dan 21 jaar een particulier huishouden vormt.

Bedrag alimentatieplicht – Bedrag dat de betalingsplichtige maandelijks moet betalen aan de ontvangstgerechtigde ten behoeve van partneralimentatie.

Echtscheiding – Beëindiging van het huwelijk door een beschikking van de rechter (inclusief beëindiging van het geregistreerd partnerschap).

Kinderalimentatie – Voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding van minderjarige kinderen tot 18 jaar en in de kosten van levensonderhoud en studie van meerderjarige kinderen jonger dan 21 jaar.

LBIO-bemiddelingen – Partneralimentatiezaken waarbij bemiddeling door het LBIO voldoende was om de betaling van de alimentatie te doen starten.

LBIO-inningen – Partneralimentatiezaak waarbij het LBIO ook daadwerkelijk de inningen van de alimentatie uitvoert.

Particulier huishouden – Een verzameling van één of meer personen die een woonruimte bewoont en zichzelf daar particulier, dat wil zeggen niet-bedrijfsmatig voorziet in dagelijkse levensbehoeften.

Partneralimentatie – Uitkering tot levensonderhoud ten behoeve van de ex-partner die niet voldoende inkomsten heeft noch zich in redelijkheid kan verwerven.

Personen met een Bijstandsuitkering – Personen met inkomsten uit een Algemene WWB-, IOAW- of IOAZ-uitkering.

4.2 Afkortingen

CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CvB	Centrum voor Beleidsstatistiek
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
IOAW	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
LBIO	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen
SSB	Sociaal Statistisch Bestand

SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
V en J	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VNG	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten
WWB	Wet Werk en Bijstand

Tabellenset

Tabellenoverzicht

Tabel 1a	Aantal inningsverzoeken voor partneralimentatie waarvoor bemiddeling van LBIO voldoende was, naar bijstandsafhankelijkheid van alimentatiegerechtigde uitgesplitst naar jaar van afhandeling door LBIO, 2005-2011
Tabel 1b	Aantal inningsverzoeken voor partneralimentatie waarvoor LBIO de inning uitvoert, naar bijstandsafhankelijkheid van alimentatiegerechtigde uitgesplitst naar jaar van start inning, 2005-2011
Tabel 1c	Omvang van de opgelegde partneralimentatieplichten waarvoor LBIO inning uitvoert, naar bijstandsafhankelijkheid uitgesplitst naar jaar van rechterlijke beschikking, 2005-2011

Tabel 1a**Aantal inningsverzoeken voor partneralimentatie waarvoor bemiddeling³⁾ van LBIO voldoende was, naar bijstandsafhankelijkheid van alimentatiegerechtigde uitgesplitst naar jaar van afhandeling door LBIO, 2005-2011**

	Totaal	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ¹⁾
Aantal inningsverzoeken waarvoor bemiddeling van LBIO voldoende was	1 800	110	680	1 010
w.o.								
aantal inningsverzoeken t.b.v. alimentatiegerechtigde met een bijstandsuitkering ²⁾	180	10	70	100

1) Er is bemiddeld, het is echter mogelijk dat LBIO alsnog de inning gaat uitvoeren.

2) Persoon heeft een bijstandsuitkering in maand van afhandeling door het LBIO (of een maand voor of na de afhandeling).

3) Pas vanaf 1 augustus 2009 kan het LBIO worden ingeschakeld bij de bemiddeling en inning van parteralimentatie.

Tabel 1b**Aantal inningsverzoeken voor partneralimentatie waarvoor LBIO de inning²⁾ uitvoert, naar bijstandsafhankelijkheid van alimentatiegerechtigde uitgesplitst naar jaar van start inning, 2005-2011**

	Totaal	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Aantal inningsverzoeken waarvoor LBIO de inning uitvoert	1 710	.	.	0	10	380	660	650
w.o. aantal inningsverzoeken t.b.v. alimentatiegerechtigde met een bijstandsuitkering ¹⁾	340	.	.	0	0	90	140	110

1) Persoon heeft een bijstandsuitkering in maand van start inning (of een maand voor of na de start inning).

2) Pas vanaf 1 augustus 2009 kan het LBIO worden ingeschakeld bij de bemiddeling en inning van parteralimentatie.

Tabel 1c

Omvang van de opgelegde partneralimentatieplichten waarvoor LBIO inning²⁾ uitvoert, naar bijstandsafhankelijkheid uitgesplitst naar jaar van rechterlijke beschikking, 2005-2011

	Totaal	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	<i>euro</i>							
Gemiddeld maandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplicht waarvoor LBIO inning uitvoert w.o.	800	740	910	805	815	780	750	860
gemiddeld maandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplicht voor alimentatiegerechtigden met een bijstandsuitkering ¹⁾	550	.	.	430	555	500	485	575
Totaal maandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplicht waarvoor LBIO inning uitvoert w.o.	1 234 345	61 260	97 140	124 430	202 610	272 710	274 010	202 185
totaal maandbedrag van de opgelegde partneralimentatieplicht voor alimentatiegerechtigden met een bijstandsuitkering ¹⁾	155 655	.	.	11 130	19 380	35 905	37 660	24 825

1) Persoon heeft een bijstandsuitkering in de maand van rechterlijke beschikking (of een maand ervoor of een maand erna).

2) Pas vanaf 1 augustus 2009 kan het LBIO worden ingeschakeld bij de bemiddeling en inning van partneralimentatie.

Centrum voor Beleidsstatistiek

Het CBS verzamelt gegevens bij personen, bedrijven en instellingen om deze daarna te verwerken tot statistische informatie over groepen mensen, bedrijven en hun omgeving. De resultaten stelt het CBS voor iedereen beschikbaar. Voor sommige vragen is deze informatie, die beschikbaar wordt gesteld via de CBS-website www.cbs.nl, echter niet toereikend. In dat geval kunnen externe partijen zich wenden tot het Centrum voor Beleidsstatistiek (CBS-CvB).

Het CBS-CvB bepaalt in nauw overleg met de klant welke informatie in welke vorm beschikbaar en nuttig is voor het beantwoorden van de vraag. Daarna voert het CBS-CvB het onderzoek uit en beschrijft de resultaten in een rapport of maatwerkpublicatie. Alle uitkomsten en publicaties worden openbaar gemaakt en zijn te vinden op de website van het CBS-CvB (www.cbs.nl/cvb).

Bijlage 1 Uitwerking onderzoeksvragen Startnotitie SZW

Dit zijn de onderzoeksvragen uit de startnotitie. Per subvraag is aangegeven wat het CBS verwacht hierover te kunnen zeggen in de beschrijving van de resultaten.

Onderzoeksvragen

Het onderzoek dient een antwoord te geven op de volgende hoofdvraag:

- Heeft de Wet inning van partneralimentatie geleid tot meer betaling van partneralimentatie?

Uit bovenstaande hoofdvragen volgende de onderstaande subvragen.

Partneralimentatie:

- A. Hoe vaak maken alimentatiegerechtigden gebruik van de mogelijkheid van inschakeling van het LBIO voor partneralimentatie van 1 augustus 2009 (= ingangsdatum Wet inning van partneralimentatie) tot 1 augustus 2011?

Wij kunnen beschrijven hoeveel zaken partneralimentatie bij het LBIO terecht zijn gekomen, uitgesplitst naar zaken waarvoor het LBIO alleen heeft bemiddeld en zaken waarvoor het LBIO daadwerkelijk de inning uitvoert. We zullen dit verder uitsplitsen naar jaar van de afhandeling voor LBIO bemiddelingen en jaar van de uitspraak voor de LBIO inningen.

- B. Hoe vaak was de interventie van het LBIO succesvol, waarbij onder succes wordt verstaan dat vaker wordt betaald dan voor de interventie (aantallen/ Q)?

We zullen geen uitspraken doen over of de interventie van het LBIO succesvol was omdat we geen gegevens hebben over betalingen vóór de interventie.

- C. Hoeveel meer alimentatie wordt er gemiddeld betaald na succesvolle interventie door het LBIO (hoogte/ P)?

We zullen geen uitspraken doen over hoeveel meer alimentatie er gemiddeld betaald wordt na succesvolle interventie omdat we geen gegevens hebben over betalingen vóór de interventie.

- D. Antwoorden op bovenstaande vragen A tot en met C dienen verbijzonderd te worden naar de bijstandspopulatie.

We kunnen vraag A verbijzonderen naar een eventueel beroep op bijstand.

- E. Antwoorden op bovenstaande vragen A tot en met C dienen verbijzonderd te worden naar eventuele samenloop met kinderalimentatie.

We kunnen vraag A verbijzonderen naar een eventuele samenloop met kinderalimentatie. We zullen in de resultatenbeschrijving opnemen hoe vaak (%) er naast partneralimentatie ook sprake was van een kinderalimentatiezaak bij het LBIO.